

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Borisa Markovića, predsjednika vijeća, mr. sc. Mirjane Juričić i Blanše Turić, članice vijeća te više sudske savjetnice – specijalistice Biserke Špoljar, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja F. g. s. d.o.o., Z., OIB: ..., zastupan po odvjetnici M. L. K. iz odvjetničkog društva Š. & P. d.o.o., Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje, Z., OIB: ..., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 26. siječnja 2022.

presudio je

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje, Zagreb, klasa: UP/I-034-02/21-01/1, urbroj: 401-01/09-21-2 od 29. studenog 2021.

Obrazloženje

1. Pobijanim rješenjem tuženika 29. studenog 2021. odbijen je prigovor tužitelja izjavljen zbog utvrđivanja statusa tijela javne vlasti u predmetu ostvarivanja prava na pristup informacijama, kao neosnovan.
2. Tužitelj pobija predmetno rješenje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene propisa i bitne povrede odredaba općeg upravnog postupka. Ističe da je njegov osnivač FINA koja se ne financira iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, nego iz vlastitih prihoda, a Fina je pravna osoba osnovana Zakonom o financijskoj agenciji ("Narodne novine", 117/01., 60/04. i 42/05.), a njezin osnivač je Republika Hrvatska sukladno članku 1. Zakona o financijskoj agenciji. Stoga se Fina može smatrati tijelom javne vlasti u smislu odredbe članka 5. stavka 2. Zakona o pravu na pristup informacijama, obzirom da su tijela javne vlasti sukladno navedenoj odredbi, između ostalog, i pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska, kao i pravne osobe koje imaju javne ovlasti. Ističe da je Fina osnovala tužitelja koji obavlja djelatnosti koje je prethodno obavljala Fina, a koje su isključive komercijalne djelatnosti, pa bi se tužitelja stavljanjem na popis tijela javne vlasti, stavilo u neravnopravan položaj s drugim pravnim osobama koje obavljaju takvu (konkurentsku) djelatnost, čime se narušava ravnopravnost tržišnog natjecanja. Tužitelj smatra da je tuženik pogrešno primijenio i odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama i smatra da je tužitelj bio dužan dati pristup samo onim informacijama koje su nastale u obavljanju njenih javnih ovlasti, a to proizlazi iz odredbe članka 5. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama, kojom se uređuje značenje pojma

"tijela javne vlasti" iz odredbe članka 5. stavka 3. navedenog Zakona kojom se uređuje značenje pojma "informacije". Dakle, tužitelj, a niti Fina se ne financiraju niti iz Državnog proračuna, niti od tzv. parafiskalnih nameta, jer imovinu Fine čine sredstva za rad stečena pružanjem usluga Fine, sredstva za poslovanje Fine osiguravaju se iz prihoda što ih ostvari svojim poslovanjem, a višak prihoda nad rashodima Fine raspoređuje se u opće pričuve za razvoj djelatnosti Fine i u korist Državnog proračuna. Nadalje, tužitelj citira pojašnjenje pojma "javnog naručitelja" i pojma "javnoopravno tijelo" sadržano u točki 12. preambule Direktivi 2014/25/EU o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2014/17/EZ. Tužitelj smatra da ne obavlja javnu službu, niti je njegovo djelovanje zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao javni interes, te je on trgovačko društvo koje djeluje isključivo na komercionalnom principu te ne postoji popis koji bi njegovo djelovanje utvrdio kao javni interes, javnu službu ili javnu ovlast. Upućuje i na povrede odredaba općeg upravnog postupka, jer obrazloženje ne sadrži razloge koji su bili odlučujući pri donošenju predmetnog rješenja, obrazložene razloge zbog kojih nije usvojen njegov prigovor, te propise na temelju kojih je riješena upravna stvar, odnosno na temelju kojih je uvršten na potpis tijela javne vlasti. Predlaže da ovaj Sud usvoji tužbeni zahtjev i poništi rješenje tuženika od 29. studenog 2021., a s obzirom da bi izvršenjem pobijanog rješenja za njega nastala šteta, jer bi bio izložen najmanje prekršajnoj odgovornosti u slučaju neispunjavanja zakonskih obveza tijela javne vlasti, te bi bio doveden u neravnopravan položaj u odnosu na konkurenciju obvezom objavljivanja poslovnih informacija. Predlaže da sud odredi odgovorni učinak tužbe.

3. Tuženik je u odgovoru na tužbu ostao kod razloga navedenih u obrazloženju osporenog rješenja te je istaknuo da pozivanje tužitelja na obveznu primjenu odredbi Direktive EU 2019/1024 Europskog parlamenta i vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora, smatra u potpunosti promašenima. Ističe da nije sporno da je osnivač tužitelja Fina, koju je zakonom osnovala Republika Hrvatska, da je Fina jedini vlasnik tužitelja, dok je vlasnik Fine Republika Hrvatska, pa je time Republika Hrvatska neizravno osnivač, odnosno vlasnik tužitelja, te tuženik u tom smislu upućuje na pravno stajalište ovoga Suda izraženo u presudi, poslovni broj: UsII-190/20-7 od 2. srpnja 2021. Nadalje, vezano za ovlast Povjerenika za informiranje za vođenje popisa tijela javne vlasti, ostaje kod obrazloženja iznesenog u predmetnom rješenju, te ističe da je Povjerenik za informiranje za potrebe lakšeg praćenja obveznika primjene zakona i utvrđivanja podataka za registar službenika za informiranje, ustrojio indikativni popis tijela javne vlasti, a što ujedno znači da za tijela javne vlasti obveza primjene zakona ne nastaje trenutkom upisa. Popis tijela javne vlasti je javno dostupan i instruktivnog je karaktera, kako za tijela javne vlasti, tako i korisnike, kako bi lakše detektirali tijela na koja se odredbe zakona trebaju odnositi. Tuženik predlaže da ovaj Sud odbije tužbeni zahtjev.

4. Odgovor tuženika na tužbu dostavljen je tužitelju sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21.).

5. Sud je uzeo u obzir činjenice utvrđene u postupku donošenja osporavane odluke, kao i očitovanja stranaka tijekom upravno-sudskog postupka, te je na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja u smislu odredbe članka 55. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima, utvrdio da tužbeni zahtjev nije osnovan.

6. Ocjenjujući zakonitost osporenog rješenja u granicama zahtjeva iz tužbe, ovaj Sud nalazi da time što je odbijen prigovor tužitelja izjavljen zbog utvrđivanja statusa tijela javne vlasti u predmetu ostvarivanja prava na pristup informacijama, nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja, pri čemu sud u cijelosti prihvaća razloge koje je za svoju odluku tuženik dao u obrazloženju osporenog rješenja i odgovoru na tužbu, budući da su razlozi utemeljeni na podacima koji se nalaze u spisu predmeta, te na pravilnoj primjeni mjerodavnog materijalnog prava, dok povrede pravila postupka ovaj Sud nije našao.

7. Prema podacima u spisu predmeta proizlazi da je Novinarica A. T. tijekom rujna i listopada 2021. elektroničkim putem komunicirala s podnositeljem prigovora – tužiteljem kao tijelom javne vlasti, u vezi s traženjem informacije vezane za zapošljavanje (je li proveden natječajni postupak i datum početka rada), te poslovanja s tvrtkom B., pa kako nije dobila tražene podatke niti po Zakonu o medijima, niti Zakonu o pravu na pristup informacijama, obratila se predstavkom Povjereniku za informiranje. Povjerenik za informiranje je po razmatranju predstavke i obavijesti Fine od 25. listopada 2021. utvrdio da se podnositelj prigovora smatra tijelom javne vlasti, jer iz sadržaja izvotka iz sudskog registra, proizlazi da je osnivač Fine Republika Hrvatska, a da je Fina osnivač tužitelja F. – g. s. d.o.o., Z. i ujedno jedini vlasnik istoga.

8. Dakle, u konkretnom slučaju je uvidom u sudski registar i vlasničku strukturu tužitelja utvrđeno da je jedini osnivač i vlasnik tužitelja Fina čiji je jedini osnivač i vlasnik Republika Hrvatska, pa je stoga pravilno stajalište tuženika da trgovačka društva koja su u vlasništvu drugih trgovačkih društava/pravnih osoba koja su tijela javne vlasti po definiciji iz članka 5. stavka 1. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", 25/13. i 85/15.), također spadaju u krug obveznika tog Zakona i predstavljaju tijela javne vlasti, pa je slijedom toga pravilno tužitelj upisan u instruktivni popis obveznika primjene Zakona o pravu na pristup informacijama, te mu je upućen akt kojim mu se nalaže postupanje, odnosno imenovanje službenika za informiranje i postupanje po odredbama članka 13. Zakona pravu na pristup informacijama i odlučivanje o upitu/zahtjevu novinarke, odgovarajućom primjenom članka 23. istog Zakona. U tom smislu tuženik pravilno upućuje na dosljednu sudsku praksu ovoga Suda izraženu u presudi, poslovni broj: UsII-190/20-7 od 2. srpnja 2021.

9. Imajući na umu navedeno, prema ocjeni ovoga Suda, pravilno je postupio tuženik kada je odbio prigovor tužitelja kao neosnovan, te je za takvu svoju odluku dao jasne i valjane razloge koje u cijelosti prihvaća i ovaj Sud.

10. S obzirom da tužitelj razlozima navedenima u tužbi nije doveo u sumnju zakonitost pobijanog rješenja tuženika, trebalo je na temelju odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima tužbeni zahtjev odbiti.

11. S obzirom na način na koji je riješen predmetni upravni spor, odnosno da je tužbeni zahtjev odbijen bespredmetno je odlučivanje o prijedlogu tužitelja za određivanje odgodnog učinka tužbe sukladno članku 26. Zakona o upravnim sporovima.

U Zagrebu 26. siječnja 2022.

Predsjednik vijeća:
Boris Marković, v.r.